

Naš spomin.

Kadär te več ne bó,	Umrè Adamov sin,	Dokler je človek živ,
Kadär zapreš oči,	Zagrebejo ga v prst,	Za žive vès živi.
Za tabo takih sto	Na tožno smrt spomin	Saj sam ni tega kriv,
In boljih svet dobí.	Zatrè slovesen krst.	Ni voda naša kri.

Hvalímo le Bogá,	Premnogi, oh, bi vstal,
Da nam zakrije svet,	Izjokal se glasno,
Da vstati nam ne dá	Ko bridko bi spoznal,
Iz mirne zemlje spet.	Da zábljen je takó.

Anton Medved.

Prav!

Ti si mi rôko ponujal,	Ali se náme spominjaš?	Zábil sem tvoje žaljenje,
Jaz sem odklonil pozdrav,	Náte spominjam se jaz.	Prejšnjo ti vračam ljubav,
Ti si se bridko nasmehnil,	V dušo me peče in peče.	Vendar, kar jaz sem ti storil,
Mirno dejál si mi: Prav!	Tvoj ob razstanku izraz.	Nikdar ne dej, da je prav!

Anton Medved.

Sovražne sile.

(Zgodovinska slika. — Spisal dr. Jos. Gruden.)

I.

Temna noč je storila konec šumnim rimskim veselicam. Cesar Domicijan¹⁾ jih je bil dal napraviti v novosezidanem amfiteatru. Konjske dirke so se vrstile z boji gladijatorjev in živalskimi igrami. Človeška kri je tekla — dejali bi — v potokih, rimsko ljudstvo pa je ploskalo z vzvišenih sedežev ubogim žrtvam, vspodbujaje jih na boj in mesarjenje. Cesar sam je šel v areno²⁾ med tekmovalce pri dirki z vozovi; z lovorjem ovenčanega so ga po igri v trijumfu spremili na Palatin.

Luna je vsplavala izza Apeninov na modro italško nebó, da bi oznanjala šumečemu mestu mir in pokoj. Počasi so se začele prazniti ulice

¹⁾ Domicijan (Domitianus), sin Vespazijanov, iz rodú Flavijevcev, zasedel je po smrti brata Tita (l. 81 po Kr.) rimski cesarski prestol. Skoraj gotovo je brata s strupom spravil s poti. Med njegovimi sorodniki je bilo več kristijanov: Flavij Klement (Flavius Clemens), konzul, Flavija Domitilla starejša in mlajša. Prvi je bil obglavljen, drugi dve obsojeni v prognanstvo. O poslednji, katero cerkev časti mučenico, govorimo v povesti. — Vladarstvo Domicijanovo je bilo polno grozovitostij; njegov spomin je po njegovi smrti (96. po Kr.) senat proklel. — Mnogostevilni so bili za njegove vlade v Rimu Judje. (Juvenal. Satir. III. v. 12—16. Weiss: Weltgesch. III. 290.)

Pis.

²⁾ Aréna (prav za prav pesek) je bil s peskom posuti prostor, na katerem so se pri igrah borili ali so imeli dirke.

in trgi. Sladki Morfej¹⁾ je objel razgrete glave razkošnih Rimljanov.

Bilo je že pozno na večer, ko se prikaže na strmi poti, ki vodi s palatinskega griča na „sveto cesto“²⁾, temna postava. Zagrnjena je bila v velik plašč, in široka kapa ji je pokrivala obraz globoko doli do oči. Lehkotna hoja in vitka postava sta pričali, da je naš ponočni neznanec še mlad mož.

Hitro je stopal po kamenenem tlaku proti Titovemu slavoloku. Toda, ko je imel iti skozi slavolok in po cesti naprej, krenil je na stransko stezo in se mu izognil; po ovinku se je vrnil na „sveto cesto“ nazaj. Ko je pa stopil s steze na cesto, obrnil se je na pol proti spominiku za hrbtom in v tujem jeziku zamrmral nekaj pred-se. Bilo je slišati kakor kletvina. Potem se pa tesneje zavije v plašč in pospeši korake.

Krasne palače z marmornimi stebrišči ali portiki, ki so ga doslej spremljale ob cesti, ponehale so takoj; mesto njih pa so se vzdigovale na desni in levi visoke hiše z mnogimi nadstropji brez krasú in lepote. Rimljani so jih imenovali „insulae“ (otoke). In res so bila

¹⁾ Morfej je bil starim bog spanja.

²⁾ Palatinski grič je jeden izmed sedmerih gričev, na katerih je sezidan Rim. „Sveta cesta“ (via sacra) se imenuje cesta čez forum na Kapitol. Po njej so se vozili trijumfatorji.